

JESPER TILLBERG

SIDAN 1

Dani dömer rött

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Dani dömer rött handlar om Dani som älskar fotboll och spelar i göteborgsklubben Azalea BK. Hon går en domarkurs och ställs inför valet att vara domare eller spelare. Dani får döma flera matcher, även sådana med utländska lag.

Dani dömer rött är den tredje delen i en serie av Jesper Tillberg. De andra böckerna heter *Dani dömer* och *Dani dömer straff*. På sidan 4 finns en presentation av de personer som boken handlar om. Längst bak i boken finns en ordlista med fotbollsord för den som behöver.

LGR 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten. (SV åk 7–9)
- Sammanfattning av texter. (SV åk 7–9)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. (SV åk 7–9)
- Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att avkoda och förstå olika texter. Att urskilja texters budskap och syfte. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten. (SV åk 7–9)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till olika mottagare. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. (SV åk 7–9)
- Olika former av samtal. Att uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera åsikter och argument. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

DISKUTERA

Vänner

Hur skulle ni beskriva Ninas och Danis vänskap?

Varför blir Nina orolig när Dani slutar i laget?

Är det viktigt att vänner har samma intressen? Varför? Varför inte?

Lärare och förebilder

Hur är läraren på domarkursen?

Varför är det viktigt för Dani att ha Emma som lärare och förebild?

Är det viktigt att ha bra lärare och förebilder? Varför? Varför inte?

Vilka lärare och förebilder är viktiga för er?

Val i livet

Dani tvingas välja mellan att vara spelare och domare. Varför väljer hon att vara domare?

Ett annat val är det mellan att spela fotboll för att det är kul eller för att vinna. Vad är

viktigast, tycker ni? Vad tycker karaktärerna i boken?

FACIT

Läsförståelse

1. Fest för fotbollsdomaren

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad äter familjen till middag?
Pasta med räkor och musslor.
2. Vem har lagat maten?
Pappa har lagat maten.
3. Varför skålar de för Dani?
För att hon gjorde en bra insats som domare och dessutom klarade hon domarprovet.
4. Vad ska Dani göra i sommar?
Hon ska döma matcher under Gothia Cup.
5. Vilket är familjens hemland?
Familjens hemland är Colombia.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

6. Varför säger pappa till Lio att de är fler som ska äta?
Lio tar så mycket mat att det kanske inte räcker till alla.
7. Hur märks det att Lio inte tycker att det är viktigt att vara domare?
Han säger att det krävs mer energi för att spela än att döma.
8. Varför är Dani orolig för att döma lagen i Gothia Cup?
Lagen kommer från många olika länder och hon är rädd att de inte ska förstå henne.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

9. Hur ska Dani göra för att spelare som talar andra språk ska förstå henne?
Eget svar.

2. Tränaren taggar till

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

10. Vad heter tränaren?
Tränaren heter Enid.
11. Hur ofta tränar laget?
Fyra gånger i veckan.
12. Vad ska laget göra till sommaren?
De ska delta i Gothia Cup.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

13. Varför säger tränaren att Dani måste välja mellan att vara spelare och tränare?
Hon missar många träningar.
14. Vad är det som gör att Dani får en klump i magen?
Hon oroar sig för att inte prestera tillräckligt bra som spelare.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

15. Hur märks det att Eva inte gillar Dani?
Eget svar.

3. Domare och drömmar

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

16. Vad heter boken som Dani läser?
Den heter Hög press.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

17. Varför har Dani svårt att koncentrera sig på boken?
Hon funderar över det val som tränaren har bett henne att göra.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

18. Vad tycker du att Dani ska göra?
Eget svar.

4. Nytt uppdrag

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

19. Var hålls domarkursen?
På Ånglagårdsskolan.
20. Vad är det för match som pågår?
En internmatch mellan två lag från samma klubb.
21. Vilket lag hejar Hodas pappa på?
Han hejar på IFK Göteborg.
22. Varför blir hon arg på honom ibland när de ser en match ihop?
Hon blir arg för att han skriker och klagar på domarna.
23. Vilket språk säger ledaren att de ska använda om de inte talar samma språk som spelarna?
De ska använda kroppsspråk.

24. Vilket land kommer laget ifrån som Dani ska döma?
Det kommer från Danmark.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

25. Varför gör Dani och Hoda en high-five?
För att de båda två hejar på domarna när de ser en match.
26. Varför tycker Dani att även internmatcher behöver en domare?
Spelet blir väldigt tufft när det inte finns någon domare.
27. Varför är det tufft att vara domare, enligt läraren?
De har både spelare och publik emot sig.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

28. Vad är det som gör att Dani är mer aktiv under domarkursen än i skolan?
Eget svar.

5. Star Wars inspirerar

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

29. Vad betyder *pølse*?
Det är det danska ordet för korv.
30. Vilken film ser Dani och hennes pappa?
De ser en Star Wars-film.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

31. Vad grälar Lio och Dani om?
De grälar om huruvida det är mest nervöst att spela en viktig match eller att döma den.
32. Hur kopplar Dani och hennes mamma ihop filmens budskap med Danis domarkarriär?
Alla behöver en bra lärare som Yoda och massor av träning.
33. Vad inser Dani efter samtalet med sin mamma?
Hon inser att hon tycker att det är roligare att vara domare än spelare.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

34. Vad är det egentligen som gör att Lio är så sur och otrevlig mot Dani?
Eget svar.

6. Uppgårelsen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

35. Vad längtar Dani till när hon är på träningen?
Hon längtar till domarkursen.
36. Vem är bäst i laget?
Eva är bäst i laget.
37. Hur ska de få kallelser till träningar från och med nu?
De ska få kallelser via sms.
38. Varför är det viktigt att de svarar om de kommer eller inte?
Tränaren planerar träningen utifrån hur många spelare som kommer.
39. Vilka spelare kommer att bli uttagna till matchen mot Utsikten BK?
De som tränar mest och hårdast.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

40. Hur reagerar Enid när Dani berättar att hon inte kan vara med på matchen?
Hon blir irriterad och säger att hon ångrar att hon skickade Dani på domarkursen.
41. Hur slutar samtalet?
Dani ber tränaren att stryka henne ur truppen.
42. Varför tycker Nina och Dani att Enid pressar dem för hårt?
Azalea ska inte vara en elitsatsande klubb. De tycker att Enid går för långt.

Fråga bortom raderna

 (Fundera och ge ett eget svar.)

43. Vilken skillnad i inställning märks på spelarna? Vad kan det bero på?
Eget svar.

7. Ta livet i egna händer

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

44. Vad står det i det sms som Dani skickar till Enid?
Det står att hon har bestämt sig för att ta en paus från fotbollen.
45. Vad heter Dani egentligen?
Hon heter Daniella.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

46. Varför vill Dani inte se sitt sms?
Hon har fattat ett stort beslut och det gör henne nervös.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

47. Hur resonerade Dani innan hon skickade meddelandet till Enid?
Eget svar.

8. Slutat?**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

48. Har Dani slutat i laget?
Hon har inte bestämt sig ännu.
49. Varför är Nina sur?
Hon är sur för att Dani inte pratade med henne först.
50. Vad ska Dani göra i stället för att gå på träningen?
Hon ska löpträna ensam.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

51. Varför känner Dani att hon har börjat ett nytt kapitel i sitt liv?
Många reagerar på att hon tagit en paus från fotbollen.
52. Hur ser Dani på domarrollen?
Hon säger att man är domare hela tiden, inte bara på planen.
53. Vad gör hon när Nina retar henne?
Hon låtsas att hon ger Nina ett gult och ett rött kort.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

54. Varför känner Dani sig nöjd med att vara sin egen tränare?
Eget svar.

9. Teckenspråkets hemligheter**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

55. Hur förbereder Dani sig för det danska lagets matcher?
Hon tränar sin kondition.
56. Vilken match ser Dani och hennes pappa?
De ser EM-finalen mellan Danmark och Tyskland.
57. När och var spelades den?
Matchen spelades på Ullevi i Göteborg för 30 år sedan (1992).
58. Vem gjorde första målet?
John Jensen från Danmark.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

59. Hur slutade matchen mellan Danmark och Tyskland?
Danmark vann med 2–0.
60. Varför tränar Dani på domartecken?
Hon förstod inte alls vad de danska kommentatorerna sa och inser att hon måste använda tydliga tecken.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

61. Vad är viktigt för att bli en riktigt bra domare?
Eget svar.

10. Goda råd**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

62. Varför är Lio taggad?
Han ska spela final.
63. Vilka tips ger Dani till Lio?
Att inte bråka om han tycker att domaren dömer fel och göra tummen upp när domaren dömer rätt.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

64. Vad önskar Dani?
Hon önskar att det fanns någon som kunde ge henne råd inför matchen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

65. Vad har du för tankar kring spelares agerande mot domaren?
Eget svar.

11. Den stora matchen**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

66. Var spelas matchen?
På Hisingen i Göteborg.
67. Vilket lag från Göteborg ska det danska laget möta?
De ska möta Häcken.
68. Vad heter den danska klubben?
FC Köpenhamn.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

69. Varför blir den danska tränaren osäker när han ser Dani?
Han tycker att hon ser ung och oerfaren ut.
70. Hur kommer det sig att Häckens tränare Yasin känner till Dani?
Hans bror är Danis lärare på domarkursen.
71. Varför ber Dani den främmande kvinnan om hjälp?
De behöver en linjedomare.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

72. Vad har du för tankar kring den mystiska kvinnan?
Eget svar.

12. Svårt läge

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

73. Vilka färger spelar de två lagen i?
Häckens spelare är klädda i svart och gult. FC Köpenhamn spelar i vitt.
74. Hur reagerar spelarna när Dani dömer frispark?
Spelare från båda lagen blir förbannade när de får en frispark emot sig.
75. Vad händer i slutet av första halvlek?
En av Häckens spelare faller en motståndare.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

76. Vad är enda fördelen med att Dani inte förstår danska?
Hon förstår inte när de säger något fult eller elakt. Däremot förstår hon de svenska spelarna.
77. Varför blir Dani nervös när spelarna börjar bråka?
Hon är osäker på vad hon ska göra.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

78. Vad verkar vara det svåraste med domarrollen?
Eget svar.

13. Den mystiska kvinnan

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

79. Varför dömer Dani två gula kort?
*En dansk spelare sätter pannan mot den svenska spelaren och får gult kort.
När Häcken-spelaren ler åt det får han också gult kort.*

80. Vad säger den mystiska kvinnan till Dani i omklädningsrummet?
Att hon klarat sitt domaruppdrag galant.
81. Varför kan hon så mycket om fotboll?
Hon är också domare och var den första kvinna som dömde Superettan.
82. Vad är Danis dröm?
Hon drömmer om att döma en EM-final.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

83. Varför är Dani så stressad i pausen?
Hon är osäker på om hon hanterade bråket på ett korrekt sätt.
84. Vad är orsaken till att den mystiska kvinnan är på plats?
Förbundet ser Dani som en talang och kvinnan vill stötta domartalanger.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

85. Varför är det så få kvinnor som dömer stora matcher?
Eget svar.

14. Tuffa beslut

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

86. Vilket lag gör matchens första mål?
Häcken gör matchens första mål.
87. Hur många minuter är det kvar av matchen när FC Köpenhamn gör mål?
10 minuter.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

88. Vad funderar Dani på i slutet av halvleken?
Hon funderar på hur hon ska döma i situationen där en Häckenspelare faller.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

89. Dani funderar över om Häckenspelaren verkligen faller eller om han filmar. Vad har du för tankar kring filmning i fotboll?
Eget svar.

15. Dani dömer rött

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

90. Vad bestämmer sig Dani för att döma?
Hon dömer hörna för Häcken.

91. Vad gör att hon dömer straff strax därefter?
En dansk spelare drar motståndaren i tröjan så att han ramlar.
92. Vad händer efter att hon har dömt straff?
Den danske spelaren börjar svära och spelarna i båda lagen omringar henne.
93. Hur slutar matchen?
Den slutar 1-1.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

94. Varför bestämmer Dani sig för att visa rött kort?
Den danske spelaren svär och är hotfull.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

95. Vad har du för tankar kring Danis domslut?
Eget svar.

16. Är du min Yoda?

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

96. Vad tycker de två lagledarna om Danis insats?
De är nöjda båda två.
97. Vad betyder *pige* på danska?
Det betyder flicka.
98. Vad heter den mystiska kvinnan?
Hon heter Emma.
99. Vad tycker hon om Danis insats?
Hon håller med om att Dani är en talang.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

100. Varför kommer Dani fram till att hon inte ska lyssna för mycket på spelarna?
De vill påverka henne att döma till deras fördel.
101. Varför tycker den mystiska kvinnan att Dani är en modig domare?
Hon vågade döma rött kort.
102. Vad menar Dani när hon ber kvinnan att vara hennes Yoda?
Hon vill att Emma ska vara hennes lärare.

17. En vinnare?

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

103. Vem ringer till Dani?
Hennes bror Lio.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

104. Varför tackar Lio sin syster?
Han lydde hennes råd och tjänade på det.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

105. Beskriv Danis känsla på spårvagnen hem?
Eget svar.